

УДК 342.922:338.439-049.5

DOI <https://doi.org/10.32782/yuv.v4.2024.13>**Ю. Пустовіт,**кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права
Державного торговельно-економічного університету

СУБ'ЄКТИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

У процесі впровадження нормативних положень у сфері продовольчої безпеки значущу роль відіграють державні органи та інші установи, оснащені відповідними управлінськими повноваженнями, характерними для публічно-правових відносин у цій сфері, на національному, регіональному, місцевому та галузевому рівнях.

Проблема продовольчої безпеки є багатогранною та має кілька рівнів, що вимагають розгляду та вирішення на різних взаємозалежних та узгоджених ієрархічних рівнях. Розподіл та класифікація цих рівнів можуть базуватися на специфічних інтересах різних груп суб'єктів, які відрізняються унікальними особливостями та підходами до забезпечення продовольчої безпеки. Кожен рівень має свої особливі завдання та методи їх вирішення, спрямовані на формування та виконання заходів забезпечення продовольчої безпеки.

На глобальному рівні забезпечення продовольчої безпеки здійснюється міжнародною спільнотою через діяльність міжнародних організацій. «Процес інтеграції національних економік у світову систему об'єктивно зумовлюється поєднанням специфічних для кожної країни чинників продовольчої безпеки, особливостями національних економічних інтересів та відмінностями різних країн у підходах до забезпечення продовольчої безпеки» [1].

Особливості національного забезпечення продовольчої безпеки обу-

мовлені відмінностями в економічних та політичних інтересах країн. З одного боку, існують країни з розвинутою агропромисловістю, які мають природні переваги для виробництва сільськогосподарських продуктів. З іншого боку, є країни з менш сприятливими природно-кліматичними умовами для агропромисловості, обмеженими ресурсами або ринками, що ще формуються, включаючи країни з перехідною економікою.

«Поняття продовольчої безпеки на рівні окремої держави, на відміну від загальносвітового рівня, тісно пов'язане з поняттям продовольчої незалежності (самозабезпечення), стану захищеності задоволення потреб у продовольстві за рахунок необхідного рівня власного виробництва» [2].

Суб'єктами, які забезпечують національну продовольчу безпеку в Україні, виступають Президент України, Кабінет Міністрів України, Рада національної безпеки та оборони України, а також центральні органи виконавчої влади. Ці органи відповідають за розробку та виконання державної політики, забезпечують ефективну координацію між суб'єктами для стабільного економічного розвитку, підтримують необхідний стратегічний запас продовольства та регулюють попит та пропозицію на внутрішньому ринку.

На регіональному (місцевому) рівні суб'єктами забезпечення продовольчої безпеки є місцеві органи державної влади та органи місцевого

самоврядування. Вони втілюють на своїх територіях єдину державну політику у сфері продовольчої безпеки, враховуючи місцеві особливості, та проводять заходи у координації з центральними органами державної влади для забезпечення продовольчої безпеки.

Регіональна політика впливає як на місцевий, так і на національний рівні забезпечення продовольством. Відмінність регіонального рівня полягає в тому, що його основне завдання – це організація формування та розподілу продовольчих ресурсів на своїй території для всіх категорій населення, щоб забезпечити їх достатній рівень життєдіяльності та розвитку з урахуванням відповідної якості.

Місцеве самоврядування відіграє ключову роль у структурі організаційно-правового забезпечення продовольчої безпеки, базуючись на фундаментальних принципах, викладених у Всесвітній Декларації місцевого самоврядування, затвердженій Комітетом Міністрів Ради Європи у 1985 році та ратифікованій Україною 15 липня 1997 року, а також у Європейській хартії місцевого самоврядування, прийнятій Радою Європи 15 жовтня 1985 року і ратифікованій Верховною Радою України 15 липня 1997 року. Згідно з цими документами, принципи створення, сфера відповідальності та повноваження органів місцевого самоврядування в Україні визначені розділом IX Конституції України.

Цей ключовий законодавчий акт у сфері місцевого самоврядування є гнучким політико-правовим документом. Встановлюючи концептуальні засади місцевого самоврядування в Україні, Конституція України відкладає багато аспектів його створення та розвитку до окремих законів, таких як Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року та Закон України «Про Автономну Республіку Крим» від 17 березня 1995 року.

Місцеве самоврядування в Україні реалізується територіальними громадами сіл, селищ, міст безпосередньо, а також через їх сільські, селищні, міські ради та виконавчі органи, і доповнюється діяльністю районних та обласних рад, які представляють спільні інтереси цих громад. Згідно зі статтями 140 та 143 Конституції України, територіальні громади мають повноваження самостійно вирішувати питання місцевого значення відповідно до законодавства, керувати комунальним майном, об'єднувати кошти аграрних виробників із фінансами інших підприємств, установ і населення, а також з бюджетними коштами для спільного фінансування будівництва, реконструкції чи ремонту соціальної та виробничої інфраструктури, місцевих доріг, сховищ та переробних підприємств, які задовольняють потреби населення і торговельних організацій, таких як ринки чи ярмарки. Вони також вирішують інші важливі питання, що стосуються продовольчої безпеки країни.

Для глибшого дослідження всієї організаційно-правової системи, пов'язаної з продовольчою безпекою, важливо доповнити існуючий вертикальний критерій поділу суб'єктів їх класифікацією на основі правової природи, а саме на органи з загальною та спеціальною компетенцією.

До категорії державних органів загальної компетенції відносяться: Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, Рада національної безпеки та оборони України, а також місцеві органи виконавчої влади.

Давайте детально проаналізуємо кожен із цих державних органів, щоб визначити їхні повноваження, обов'язки та роль у забезпеченні продовольчої безпеки країни.

Верховна Рада України виступає єдиним законодавчим органом, який в межах повноважень,

визначених статтею 85 Конституції України, «здійснює в сфері правового регулювання відносин з продовольчої безпеки: прийняття законів; визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики; надання у встановлений законом строк згоди на обов'язковість міжнародних договорів України».

Президент України «є главою держави (ст. 102 Конституції України), Головою Ради національної безпеки і оборони України, виступає гарантом державного суверенітету та додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина. Згідно з статтею 106 Конституції України Президент України забезпечує національну безпеку, складовою якої є продовольча безпека».

Кабінет Міністрів України «як вищий орган у системі органів виконавчої влади, відповідно до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 27 лютого 2014 року, здійснює заходи щодо зміцнення національної безпеки України, складовою якої є продовольча безпека».

Кабінет Міністрів України забезпечує:

«державний суверенітет та економічну самостійність України, здійснення внутрішньої та зовнішньої політики держави, виконання Конституції та законів України, актів Президента України»;

«проведення бюджетної, фінансової, цінової, інвестиційної, у тому числі амортизаційної, податкової, структурно-галузевої політики; політики у сферах праці та зайнятості населення, соціального захисту, охорони здоров'я, освіти, науки і культури, охорони природи, екологічної безпеки і природокористування»;

«розроблення і виконання загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального, культурного розвитку, охорони довкілля, а також розроблення, затвердження і виконання інших державних цільових програм»;

«забезпечення розвитку і державної підтримки науково-технічного та інноваційного потенціалу держави»;

«організацію і забезпечення проведення зовнішньоекономічної діяльності, митної справи»;

«спрямування та координацію роботи міністерств, інших органів виконавчої влади, здійснення контролю за їх діяльністю»;

«контроль за додержанням законодавства органами виконавчої влади, їх посадовими особами, а також органами місцевого самоврядування з питань виконання ними делегованих повноважень органів виконавчої влади та виконує інші повноваження, спрямовані на забезпечення продовольчої безпеки країни».

Відповідно до статті 20 вказаного закону Кабінет Міністрів України:

«забезпечує проведення державної економічної політики, здійснює прогнозування та державне регулювання національної економіки; забезпечує розроблення і виконання загальнодержавних програм економічного та соціального розвитку»;

«визначає доцільність розроблення державних цільових програм з урахуванням загальнодержавних пріоритетів та забезпечує їх виконання»;

«забезпечує здійснення державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»;

«забезпечує захист та підтримку національного товаровиробника»;

«забезпечує захист прав споживачів та підвищення якості їх життя»;

«визначає обсяги продукції (робіт, послуг) для державних потреб, порядок формування та розміщення державного замовлення на її виробництво, вирішує відповідно до законодавства інші питання щодо задоволення державних потреб у продукції (роботах, послугах); утворює згідно із законом державні резервні фонди фінансових і матеріально-технічних ресурсів та приймає рішення про їх використання»;

«забезпечує проведення державної аграрної політики та продовольчу безпеку держави»;

«забезпечує проведення державної політики цін та здійснює державне регулювання ціноутворення»;

«забезпечує проведення зовнішньоекономічної політики України, здійснює в межах, визначених законом, регулювання зовнішньоекономічної діяльності»;

«організовує та забезпечує здійснення митної справи»;

«забезпечує проведення державної соціальної політики, вживає заходів щодо підвищення реальних доходів населення та забезпечує соціальний захист громадян»;

«забезпечує підготовку проектів законів щодо державних соціальних стандартів і соціальних гарантій»;

«забезпечує проведення державної політики у сферах охорони здоров'я, санітарно-епідемічного благополуччя, охорони материнства та дитинства, освіти»;

«забезпечує проведення державної політики у сфері охорони природи, екологічної безпеки та природокористування».

Рада національної безпеки і оборони України, яка згідно зі статтею 107 Конституції України, є спеціалізованим органом державної влади. Вона координує та контролює діяльність виконавчих органів у сфері національної безпеки, включаючи продовольчу безпеку. Основні функції та компетенції цього органу визначені Законом України «Про Раду національної безпеки і оборони України», прийнятим 5 березня 1998 року.

Згідно з цим законодавчим актом, Раді національної безпеки і оборони України доручено виконувати такі завдання у сфері продовольчої безпеки: визначення стратегічних національних інтересів України, формулювання концептуальних підходів і напрямків її забезпечення; розробка проектів нормативних документів за відповідними питаннями; вдо-

сконалення системи забезпечення продовольчої безпеки, включаючи створення, реорганізацію та ліквідацію виконавчих органів у цій сфері; а також координація та контроль за діяльністю виконавчих органів, які займаються захистом населення, забезпеченням його життєдіяльності, охороною життя та здоров'я, конституційних прав, свобод та законних інтересів громадян.

Місцеві державні адміністрації, як органи місцевої виконавчої влади, також відіграють важливу роль у системі державних органів загальної компетенції в сфері забезпечення продовольчої безпеки.

Згідно зі статтею 13 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 року, місцеві державні адміністрації відповідають за вирішення питань у сфері сільськогосподарства, включно з продовольчою безпекою країни, в межах та формах, які визначаються Конституцією і законами України.

Відповідно до статті 16 зазначеного закону, місцеві державні адміністрації на своїх територіях виконують державний контроль за дотриманням виробниками продукції таких стандартів: дотримання технічних умов, стандартів, та інших вимог до якості та сертифікації продукції; санітарних та ветеринарних правил; правил торгівлі та законодавства про захист прав споживачів.

Стаття 20 обговорюваного закону визначає повноваження місцевої державної адміністрації щодо забезпечення організації обслуговування населення підприємствами, установами та організаціями громадського харчування, незалежно від форми власності. Також до їх обов'язків входить організація процесів сертифікації продукції підприємств та організацій, що займаються торговельним обслуговуванням населення.

Згідно зі статтею 21 зазначеного закону, місцева державна адміністрація має право подавати пропозиції

про тимчасове призупинення діяльності підприємств, установ та організацій, незалежно від форм власності, у випадку порушення ними санітарних норм у порядку, встановленому законодавством.

На сьогоднішній день до списку спеціалізованих органів державної влади, які відповідають за формування та забезпечення продовольчої безпеки України, належать: Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство економіки України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство закордонних справ України, Міністерство соціальної політики України, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. До цього списку також входять Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Державне агентство України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм, а також Державне агентство резерву України. Ці установи відповідають за проведення єдиної державної політики в цій сфері та забезпечують координацію і контроль за діяльністю, пов'язаною з питаннями продовольчої безпеки.

У системі спеціалізованих центральних органів влади, що займаються питаннями продовольчої безпеки та державної аграрної політики, ключову роль відіграє Міністерство аграрної політики та продовольства України, яке далі в тексті згадується як Мінагрополітики.

Відповідно до Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17.02.2021 р. № 124, «першим завданням Міністерства є формування та реалізація державної аграрної політики, державної політики у сферах сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави, охорони прав на сорти рослин, тваринництва, рос-

линництва, розвитку сільських територій, садівництва, виноградарства, виноробства, хмелярства, харчової і переробної промисловості, технічної політики у сфері агропромислового комплексу та машинобудування для агропромислового комплексу, сільського розвитку, розвитку фермерства, сільськогосподарської кооперації, сільськогосподарської дорадчої діяльності, моніторингу та родючості ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення, насінництва та розсадництва» [3].

В доповнення до цього, було визначено декілька інших завдань Мінагрополітики, пов'язаних з різними аспектами забезпечення продовольчої безпеки:

«формування та реалізація державної політики у сферах рибного господарства та рибної промисловості, охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, регулювання рибальства, продовольчого забезпечення та безпеки мореплавства суден флоту рибного господарства, у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності, земельних відносин, землеустрою, у сфері Державного земельного кадастру, державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій і форм власності, родючості ґрунтів»;

«формування та реалізація державної політики у сфері національної інфраструктури геопросторових даних»;

«формування державної політики у сфері нагляду (контролю) у системі інженерно-технічного забезпечення та інноваційного розвитку агропромислового комплексу»;

«формування та реалізація державної політики у сфері меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, міжгосподарських зрошувальних і осушувальних систем»;

«формування та реалізація державної політики у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції»;

«формування та реалізація державної політики у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, карантину та захисту рослин»;

«формування та реалізація державної політики у сфері ветеринарної медицини».

З урахуванням завдань та повноважень, що покладені на Міністерство аграрної політики та продовольства у сфері забезпечення населення країни якісним і безпечним продовольством, функції цього відомства можна поділити на такі категорії: організаційні, регулюючі, адміністративні, облікові, контрольні, планувальні, прогностичні, координаційні та інформаційні.

У процесі виконання своїх обов'язків Міністерство аграрної політики та продовольства України координує свою діяльність у встановленому порядку з іншими державними структурами, допоміжними та консультативними органами, які були створені Президентом України та Кабінетом Міністрів України. Також Мінагрополітики співпрацює з органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, громадськими спілками, профспілками, організаціями роботодавців, а також з міжнародними організаціями та відповідними іноземними органами, підприємствами, установами і організаціями.

Міністерство аграрної політики та продовольства України, діючи в межах своїх законних повноважень, видає накази та забезпечує їх виконання на основі Конституції, законів України, актів Президента України, рішень Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України. Всі накази Мінагрополітики, які видаються в рамках наданих законом повноважень, є обов'язковими до виконання для центральних органів виконавчої

влади, їх територіальних підрозділів, місцевих державних адміністрацій, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, а також підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, та громадян.

Міністерство аграрної політики та продовольства України включає кілька агентств та державних установ, які виконують регуляторні, контрольні та наглядові функції, спрямовані на забезпечення продовольчої безпеки в країні.

Зокрема, Державне агентство України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра аграрної політики та продовольства, «реалізує державну політику у сфері рибного господарства та рибної промисловості, охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, регулювання рибальства, продовольчого забезпечення, меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, міжгосподарських зрошувальних і осушувальних систем» [4]. Співпрацює з Комітетом рибного господарства продовольчої та сільськогосподарської організації ООН, а також з органами влади іноземних держав та міжнародними організаціями, що займаються управлінням рибальством та аквакультурою. Співпраця зосереджена на питаннях запобігання забрудненню навколишнього середовища, охорони праці в рибному господарстві, а також на контролі якості та безпеки рибальської продукції та іншої харчової продукції на етапах її виробництва, зберігання, транспортування, реалізації, використання та утилізації.

Основне завдання агентства полягає у створенні системи сертифікації для рибницького виробництва та якості продукції, щоб підвищити

конкурентоспроможність вітчизняної продукції на внутрішніх та зовнішніх ринках. Це стає особливо актуальним у контексті вступу в дію Угоди про асоціацію з ЄС та зони вільної торгівлі. Важливо зазначити, що в українській аквакультури ще не впроваджено систему НАССР, а також не проводяться заходи щодо впровадження в українське законодавство відповідних норм ЄС у сферах ветеринарного та санітарного забезпечення, утримання та транспортування живої риби. Ці дії необхідно здійснювати негайно для успішного виходу української аквакультурної продукції на зовнішні ринки.

Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (далі по тексту Держпродспоживслужба) як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України, «реалізує державну політику у галузі ветеринарної медицини, сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, карантину та захисту рослин, ідентифікації та реєстрації тварин, санітарного законодавства, санітарного та епідемічного благополуччя населення (крім виконання функцій з реалізації державної політики у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження) та у сфері гігієни праці та функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників), з контролю за цінами, попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення, метрологічного нагляду, ринкового нагляду в межах сфери своєї відповідальності, насінництва та розсадництва (в частині сертифікації насіння і садивного матеріалу), реєстрації та обліку машин в агропромисловому комплексі, державного нагляду (контролю) у сфері агропромислового комплексу, державного

нагляду (контролю) у сферах охорони прав на сорти рослин, насінництва та розсадництва, державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів і рекламу в цій сфері, за якістю зерна та продуктів його переробки, державного нагляду (контролю) за додержанням заходів біологічної і генетичної безпеки щодо сільськогосподарських рослин під час створення, дослідження та практичного використання генетично модифікованого організму у відкритих системах на підприємствах, в установах та організаціях агропромислового комплексу незалежно від їх підпорядкування і форми власності, здійснення радіаційного контролю за рівнем радіоактивного забруднення сільськогосподарської продукції і продуктів харчування» [5].

Територіальні органи Держпродспоживслужби підпорядковані центральному апарату, а перелік цих органів затверджує Кабінет Міністрів України. В структуру Головних Управлінь Держпродспоживслужби в областях входять міські та районні Управління Держпродспоживслужби, а також інші організації та установи, які входять до сфери їхньої компетенції і розташовані на території області.

Держпродспоживслужба готує звітність на основі інформації, отриманої від територіальних органів, яка публікується на офіційному вебсайті цього державного органу.

Взагалі, заходи державного управління у сфері безпеки та якості продуктів харчування можна класифікувати на дві категорії: 1) сервісні заходи, що включають видачу дозволів, ліцензій, квот та сертифікатів операторам ринку; 2) управлінські заходи, які охоплюють контроль, нагляд та введення адміністративних санкцій у цій сфері.

Проблемами та викликами, з якими стикаються суб'єкти адміністративно-правового забезпечення продовольчої безпеки є недостатне

фінансування, брак кваліфікованих кадрів, корупційні ризики та складнощі у координації між різними органами. Пропозиціями щодо вдосконалення системи управління продовольчою безпекою, зокрема, є підвищення прозорості діяльності контролюючих органів, покращення міжвідомчої координації та впровадження сучасних інформаційних технологій для моніторингу та контролю якості харчових продуктів.

Враховуючи все вище викладене, забезпечення високого рівня якості та безпеки харчових продуктів є необхідною умовою для збереження здоров'я населення та стабільного розвитку країни.

Стаття присвячена дослідженню суб'єктів адміністративно-правового забезпечення продовольчої безпеки в Україні. Продовольча безпека є ключовим елементом національної безпеки, яка включає комплекс заходів, спрямованих на забезпечення населення якісними та безпечними продуктами харчування. Основну увагу приділено аналізу суб'єктів, які здійснюють контроль, регулювання та нагляд у цій сфері.

Суб'єкти адміністративно-правового забезпечення продовольчої безпеки включають різні органи та інституції, які відіграють ключову роль у підтриманні продовольчої безпеки на національному, регіональному та місцевому рівнях. На національному рівні до таких суб'єктів належать Президент України, Кабінет Міністрів України, Рада національної безпеки та оборони України, а також центральні органи виконавчої влади. Ці органи відповідають за формування та реалізацію державної політики у сфері продовольчої безпеки, створення ефективної координації між різними суб'єктами, забезпечення стабільного економічного розвитку, формування стра-

тегічного запасу продовольства та узгодження попиту і пропозиції на внутрішньому ринку.

На регіональному та місцевому рівнях суб'єктами забезпечення продовольчої безпеки є місцеві органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Вони реалізують єдину державну політику у сфері продовольчої безпеки на своїх територіях, враховуючи місцеві умови та специфіку. Основним завданням на цьому рівні є формування та розподіл продовольчих ресурсів серед різних категорій населення, забезпечення їх життєдіяльності та розвитку, не нижче необхідного мінімуму та відповідної якості. Ці органи також здійснюють заходи, узгоджені з центральними органами державної влади, спрямовані на підтримання продовольчої безпеки в регіонах. Зокрема, розглянуто діяльність державних органів, що відіграють важливу роль у забезпеченні продовольчої безпеки.

У статті розглянуто функції та повноваження кожного з цих суб'єктів, а також їх взаємодію в процесі забезпечення безпеки харчових продуктів. Окрему увагу приділено законодавчому регулюванню діяльності зазначених суб'єктів та його впливу на ефективність системи продовольчої безпеки.

Автор у статті звертає увагу на актуальні проблеми та виклики, з якими стикаються суб'єкти адміністративно-правового забезпечення продовольчої безпеки, такі як недостатнє фінансування, брак кваліфікованих кадрів, корупційні ризики та складнощі у координації між різними органами. У статті також наведено пропозиції щодо вдосконалення системи управління продовольчою безпекою, зокрема, шляхом підвищення прозорості діяльності контролюючих органів, покращення міжвідомчої координації та впровадження сучасних

інформаційних технологій для моніторингу та контролю якості харчових продуктів.

Висновки статті підкреслюють важливість ефективної діяльності суб'єктів адміністративно-правового забезпечення для гарантування продовольчої безпеки в Україні. Забезпечення високого рівня якості та безпеки харчових продуктів є необхідною умовою для збереження здоров'я населення та стабільного розвитку країни.

Ключові слова: продовольча безпека, адміністративно-правове забезпечення продовольчої безпеки, суб'єкти адміністративно-правового забезпечення продовольчої безпеки, нормативно-правові акти.

Pustovit Yu. Subjects of administrative law support of food security

The article is dedicated to the study of the subjects of administrative and legal support of food security in Ukraine. Food security is a key element of national security, encompassing a set of measures aimed at providing the population with high-quality and safe food products. The primary focus is on analyzing the subjects that perform control, regulation, and supervision in this area.

The subjects of administrative and legal support for food security include various bodies and institutions that play a key role in maintaining food security at national, regional, and local levels. At the national level, such subjects include the President of Ukraine, the Cabinet of Ministers of Ukraine, the National Security and Defense Council of Ukraine, as well as central executive authorities. These bodies are responsible for the formation and implementation of state policy in the field of food security, creating effective coordination between different subjects, ensuring stable

economic development, forming strategic food reserves, and balancing supply and demand in the domestic market.

At the regional and local levels, the subjects of food security provision are local state authorities and local self-government bodies. They implement a unified state policy in the field of food security in their territories, taking into account local conditions and specifics. The primary task at this level is the formation and distribution of food resources among different categories of the population, ensuring their livelihood and development, not below the necessary minimum and of appropriate quality. These bodies also carry out measures agreed upon with central state authorities, aimed at maintaining food security in the regions. In particular, the activities of state bodies that play an important role in ensuring food security are considered.

The article reviews the functions and powers of each of these subjects, as well as their interaction in the process of ensuring food safety. Special attention is given to the legislative regulation of the activities of these subjects and its impact on the effectiveness of the food security system.

The author highlights current issues and challenges faced by the subjects of administrative and legal support of food security, such as insufficient funding, lack of qualified personnel, corruption risks, and difficulties in coordination between different bodies. The article also provides suggestions for improving the food security management system, including enhancing the transparency of the activities of controlling bodies, improving interagency coordination, and implementing modern information technologies for monitoring and controlling food quality.

The conclusions of the article emphasize the importance of the effective activities of the subjects

of administrative and legal support to ensure food security in Ukraine. Ensuring a high level of food quality and safety is essential for maintaining public health and the stable development of the country.

Key words: food security, administrative and legal support of food security, subjects of administrative and legal support of food security, regulatory legal acts.

Література

1. Актуальні проблеми правового забезпечення продовольчої безпеки України: монографія / О.М. Батигіна, В.М. Жушман, В.М. Корнієнко та ін. / за ред. В.Ю. Уркевича та М.В. Шульги. Харків, 2013. 326 с.

2. Шкаберін В.М. Державне регулювання забезпечення продовольчої безпеки в Україні: дис... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Харків, 2006. 214 с.

3. Деякі питання діяльності центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.02.2021 р. № 124. Дата оновлення: 15.11.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 16.08.2024).

4. Про затвердження Положення про Державне агентство України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2015 р. № 895. Дата оновлення: 25.01.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.08.2024).

5. Про затвердження Положення про Державну службу України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 р. № 667. Дата оновлення: 16.02.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/667-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 12.08.2024).

